

[illegible]

Šeštadienis, 1947.VI.14

Birželio 15 d. sueina lygiai septyneri metai nuo baisiausios mūsų Tautos ir Valstybės tragedijos, o birželio 14 d. – šešeri metai nuo tos tragedijos žiauriausio ir šiurpalingiausio veiksmo: masinio tremimo į Sibiro kančių bei mirties stovyklas mūsų tauriausių sūnų ir dukterų!

Tremtinių kančios dar nepasibaigusios. Daugelis tų nelaimingųjų jau yra palikę gyvųjų pasaulį, bet jų eiles diena po dienos vikčian-
sias smurtas ir vėl papildo naujais mūsų tautos kančiais. Ogi mes
patys, lyg išdreskyto lizdo paukšteliai, vis dar veltui tebesibel-
džiame į Vakarų demokratiškojo pasaulio sąžinę, gyvendami kaip el-
getos iš geraširdžių malonės, kentėdami nežinios sielvartą ir guos-
damiesi didžiausiu savo lūkesčiu – grįžimu į laisvą, nepriklausomą
Lietuvą. Šis Tautos nueitas ir tebesinamas kelias yra kančių, kru-
vinų ašarų ir mirties kelias.

Kenčiančios Tautos nelaimeis įsisąmoninti ir paženklinti birželio 13-22 d.d. Kempteno lietuvių tremtinių stovykloje skelbiamos rimbės ir tautinio susikaupimo dienomis. Toji rimbis pasidaro dar reikšmingesnė, kai tomis pat dienomis savo tautų nelaimes mini taip pat mūsų artimieji bendro likimo kaimynai - latviai ir estai. Rimbės ir tautinio susikaupimo dienos dabar minimos ir visur kitur rabeltiečių tremtinių. Mes kviečiame visus, kam gyslomis teka lietuviškas kraujas ir krūtinėj plaka lietuviška širdis, nuo mažo iki seno, - suprasti rimbės dienų reikšmę ir per tą laiką ypač pamąstyti apie baisų tautos likimą, randant ateičiai vilčių ir pasiryžimo sielvartuose bei varguose, kurie, anot Tautos dainiaus, pagindo galiūnus ir ugnimi uždega krūtinę... Rimbės dienų prasmę pasirodysime suprastę, ko gausiausiai dalyvaudami tuo laiku rengiamuose susirinkimuose bei paskaitose, vėliavos pakėlimo iškilmėse ir pagaliau bažnytinėse pamaldose, kur maldausime Aukščiausiojo pagalbos mūsų brangiajai tėvynei Lietuvai ir jos persekiojamiems, tremiamiems, žuđomiems, po pasaulį blaškomiems vaikams ir užterymo mirusiems kankiniams. Ne liūdesio dienos yra tos rimbės ir tautinio susikaupimo dienos, bet dienos, kuriomis kiekvienas tremtinys lietuvis rimtai susimąstęs, turi susirasti Tautos kančiose naujų jėgų geležinei kapt-rybei, ištvermei, atsparumui ir vieningam veikimui dėl Lietuvos laisvės, nepaisydamas to, koks rytojus jo dar laukia.

LRK Kempteno skyriaus
Moterų Valdyba

PLK. DIPL. INŽ. J. ŠIMOLIŪNA AMŽINYBĖN PĀLYDĒJUS

Negailestinga mirtis štai vėl palietė mūsų negausią tremtinių šeimą. 1947 m. birželio mėn. 11 d. 8.30 val. po ilgos ir sunkios ligos mirė mūsų bendruomenės narys plk. dipl. statybos inž. J. Šimoliūnas, palikdamas ne tik savo artimuosius, bet ir sunkią benamio dalį, jos vargus, rūpesčius.

Velionis gimė 1885 m. balandžio 16 d. Jušėnų km., Pušaloto vlsč. Panevėžio apskr., ūkininkų šeimoje. Jau būdamas gimnazijoje, aktyviai dalyvauja lietuvių moksleivių sąjūdžiuose. Baigęs gimnaziją,

įstojo į Rygos politechnikos institutą, kuriame studijavo iki pirmojo pasaulinio karo. Karo metu buvo paimtas rusų kariuomenės ir pasiųstas į karo inžinerijos mokyklą. 1917 m. ją sėkmingai baigė. Karo nutrauktą aukštąjį mokslą velionis tękė užbaigti tik 1928 m., kai prie Latvijos universiteto Rygoje apgynė diplominį darbą, įgydamas buv. Rygos Politechnikos Instituto dipl. statybos inžinieriaus vardą.

Grižęs iš Rusijos, velionis 1921 m. birželio 13 d. kaip karo inžinierius buvo pašauktas Lietuvos kariuomenės, kurioje be pertraukos ištarnavo iki 1940 m. spalio mėn. 27 d. Per devyniolika savo tarnybos metų kariuomenėje jam teko eiti įvairias atsakingas pareigas karo butų valdyboje ir karo aviacijoje. Velionis buvo drausmingas, darbštus, tiesaus ir atviro būdo, visa siela atsidavęs tarnybai. Už nuopelnus Lietuvos kariuomenei buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo III laipsnio ordinu, D.L.K.Gedimino III laipsnio ordinu ir Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų jubiliejinio medaliu. Jo nuopelnai Lietuvos kariuomenei yra dideli, nes jam tautos ir tėvynės uždėta pareiga atliko nuoširdžiai, su dideliu atsidėjimu ir kruopštumu. Pagaliau čia, tremtyje, daug sielojosi ir dirbo dėl mūsų ir mūsų tautos ateities, kol sunkus tremtinio gyvenimas pakirto jo gana stiprią sveikatą.

Paskutiniu metu, išskankintas sunkios ir ilgos ligos, jautė, kad jo jėgos silpnėja ir kad gali tekti palikti vargingą benamio gyvenimą ir keliauti amžinybėn. Būdamas didelis lietuvis patriotas, jis ir paskutinėmis savo gyvenimo dienomis tvirtai tikėjo, kad mūsų pavergta tėvynė neužilgo vėl bus laisva. Savo artimuosius prašė, kad jam mirus; palaikai būtų tik laikinai čia palaidoti, o atgavus Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, būtų pergabenti į gimtąją žemę, kur velionis visą savo gyvenimą rūpestingai ir atsidėjęs dirbo.

Mes tvirtai tikime, kad netrukus ateis diena, kai skubėsime į savo laisvą kraštą, o tada ir velionies artimieji galės įvykdyti jo paskutinį pageidavimą – palaikus pergabenti į gimtąją žemę.

Ilsėkis ramybėje laikinai Tavo priglaudusioje svetimoje žemėje, kol Tavo krašto laisvoji žemė suteiks Tau amžiną poilsį. N.T.

- LAIDOJANT a.a. plk.dipl.inž.J.Šimoliūną gausiai susirinkę tautiečiai su liūdesiu veiduose ir maldą širdyje velydėjo į amžinojo poilsio vietą. Laidojimo apeigas atliko prof.kon.Meškauskas. Jis taip pat prie kapo duobės pasakė gražų pamokslą drauge sujungdamas a.a. Šimoliūno mirtį su Tautos tragedija. Atsisveikinimo kalbas vienas po kitą taip pat pasakė Dr.Kaškelis Kemteno bendruomenės vardu, prof.inž.Kolupaila inžinierių vardu, gen.Mieželis tarnybų draugų vardu. Žmonos ir artimųjų vardu atsisveikinimo žodį tarė V.Šimoliūnas, kuris baigdamas išpūdingai pareiškė, jog nieko brangesnio šio metu neturės iš gyvųjų tarpo atsiskyrusiajam dėdei padovanoti, kaip sau-ją lietuviškosios žemės. Prie kapo duobės, atliekant apeigas, mūsų choras sugiedojo "Tėve mūsų", o baigus laidojimo apeigas, visi dalyviai - Lietuvos himną.

- LIETUVIŲ MOTERŲ CENTRINIO KOMITETO iniciatyva, vitariant mūsų vadovaujantiems veiksniams ir prisidedant Pabaltijo Moterų Tarybai, skelbia mūsų krašto niekšingo užgrobimo birželio 15 d. "rimties ir susikaupimo diena". Tebūna ši diena viena iš tų dienų, kurios mus suburtų į vieną šeimą, kuri mums primintų, kad viso pasaulio lietuviai yra vienos Motinos Lietuvos vaikai. Prisiminkime tą dieną, kokios uždaviniai ir kokios pareigos yra mums uždėtos mūsų krašto atžvilgiu. Toks pat žiaurus likimas ištiko ir mūsų kaimynus, latvius ir estus, kurie solidariai tą dieną minės. Šią dieną minės ir mūsų

išeivija Europoje ir užjūryje. Tegu ši diena suburia mus visus čia tremtyje ir išeivijoje į vieną didelę ir galingą šeimą, kuri atžymės lietuvių, latvių ir estų tautų solidarumą ir dar kartą primins laisvojo pasaulio žmonėms trijų Pabaltijo tautų tragediją.

Lietuvių Moterų Centrinio Komiteto
Organizacinė Komisija

- RIMTIES IR TAUTINIO SUSIKAUPIMO dienų programoje šiandien bendruomenės susirinkimas įvyks ne 17 val., kaip vakar buvo paskelbta, bet 14 val. Dr.Kaškelis susirinkime skaitys paskaitą tema: "Vakarų ir Rytų idėjinė kova". Po to komiteto nariai padarys pranešimų. 19 val. stovyklos koplyčioje pamaldos, o 20.30 val. šv.Lauryno bažnyčioje religinės muzikos koncertas, kuriame giedos mūsų ansamblis, vedovaujamas muz.Armono ir taip pat op.sol.Radzevičiūtė ir sol.Armonienė. Vargonais gros Lehnendorfer. Rytoj 9 val. vėliavos nusiaustiebo pakėlimas, 12.15 val. pamaldos, 20 val. vėliavos nuleidimas ir 20.30 val. bendras pabaltiečių minėjimas sporto halėje.
- KETURIŲ STIPRIŲJŲ lietuvių krepšinio komandų draugiškos varžybos GSK metinių proga pradėdamos šiandien 16 val. sporto halėje.
- PRADŽIOS MOKYKLOS mokinių tėvų visuotinis susirinkimas kviečiamas pirmadienį 19.30 val. -II bl. 11 kmb. Bus renkamas tėvų komitetas 1947-48 mokslo metams.
- VAIKŲ DARŽELIS rytoj paleidžiamas atostogų.
- KVIEČIAMI PASITARTI pirmadienį 20 val. I II bl. 68 kmb. visi tie asmenys, kurie registravo darbininkus branžomis.
- J.ŠILKIS "Šarūno" krepšinio komandos pakviestas būti jos globėju /menadžeriu/.
- LIETUVIŲ DAINININKĖ Vincė Jonuškaitė Augsburgė Antons-Kasino davė muzikališkai vertingą programą. Arijų dalyje teko išgirsti tarp kitų gražią ir istoriškai garsią "Lamento d'Arianna" iš Monteverdis "Ariadne" 1608 m., labai žavią ariją iš Alessandro Scarlotti ir puikią dramatinę sceną iš Debussy. Iš po to sudainuotų lietuviškųjų dainų ypač pažymėtinos savotiškos ir drauge tautiškos Juozo Gruodžio ir dramatiškos Vlodo Jakubėno. Dainininkės nedidžioji neleidė pilnai pasireikšti plačiam mezzo sopranui. Dr.Franz Hallasch buvo puikus akompaniatorius /Schwb.Lidsztg.VI.13/.
- PAGALBOS EUROPAI klausimas, kuri išskėlė Marshallis savo garsioje kalboje Howard universitete, tebėra svarbiausia tema įvairių valstybės vyrų, spaudos ir radijo pareiškimuose ir komantruose. Bevinas savo kalboje, kurią jis vakar pasakė užsienio žurnalistų bankiete Londone, Marshallio kalbą apibūdino kaip vieną iš svarbiausiųjų istorijoje. Jos pozityvumą jis išvelgias tame, kad Marshallio numatomoji pagalba numatoma teikti taip pat Azijos tautoms ir Rusijai. Jei jau Amerika tiesianti tiltą tarp Rytų ir Vakarų, tai būtų nesusipratimas leisti tokiam planui nepavykti. D.Britanija tuo jau imsis žygių šį klausimą aptarti su Prancūzija ir kitais Europos kraštais, kad pagalbos planas galėtų būti įgyvendintas geriausiu būdu. Ypač jis pabrėžė Prancūzijos, D.Britanijos ir JAV interesų bendrumą jau ir dėl to, kad šie visi kraštai yra beveik vienoje geografinėje linijoje. Prancūzija turinti vėl atsikurti ir įgauti daug žymesnį vaidmenį. Po to kai Marshallis pareiškęs, jog ir Rusija esanti pagalbai teiktinų kraštų tarpe, Anglijai nesą ko susilaikyti ir ji galinti bendradarbiauti be rezervų. Be to, Bevinas pasisakė už pasaulinį, tiesioginį rinktą, parlamentą. Gal būt jam to ir neteksia sulaukti, tačiau tai yra tikslas ir šiandien jau jo

reikia siekti. Ir Prancūzijos užs. reik. ministerijoje Marshallio planas nuodugniai studijuojamas. Londone su džiangsmu sutikta žinia, kad užs. reik. ministerio pavaduotojas Clayton, vykdamas į Genevos ūkinę konferenciją, lankysis Londone, Paryžiuje ir, gal būt, kitose Europos sostinėse. Londone jis tarsis su užs. reik. min. Be-ri- nu ir kitais ministrais. Nors pagalbos plano iš jo nelaukiama, ta- čiau tikimasi, jog jis patieks JAV propozicijų. Senatorius Vanden- berg, pasisakydamas dėl pagalbos, pasiūlė sudaryti iš žymių res- publikonų ir demokratų atstovų bendrą komisiją išstudijuoti tos pagalbos tiekimo galimybes, ypač nustatyti, kuriuos dalykus galėtų Amerika tiekti. Europa ir Azija savo vargą galėsiančios įveik- ti tik su Amerikos pagalba. JAV karo vicemin. Petersen iš savo ke- lionės po Europą sugrįžo į Vašingtoną ir pareiškė, kad Europos mai- tinimo padėtis esanti nepaprastai bloga. Vokietijos britų ir ameri- kiečių zonos padengti maisto tiekimą galėsiančios tik po trijų me- tų. Užs. reik. ministerio vyr. patarėjo Conen vertinimu Europos ūki- niam atsistatymui reikės 24 milijardų dolerių. Jo pareiškimu, ūki- nė pagalba esanti geriausia priemonė prieš diktatūrines ir totali- tarines tendencijas. Iki šiol pagalbai JAV jau yra išleidusi 13 mi- liardų dolerių. Užs. reik. min. Marshallis spaudos konferencijoje re- kartojęs savo tezę dėl pagalbos plano parengimo iniciatyvos ir pa- rildydamas pareiškė, jog JAV nesiekiančios jokios naujos Europos unijos, bet tik ūkinio susivienijimo. Be to, jis pareiškė, jog tarp rusų ir amerikiečių atstovų esą sutarta dėl nepriklausomos korejie- čių vyriausybės sudarymo ir iškėlė reikalą tuoju sudaryti taikos sutartį su Austrija, nes to reikalauja komunistų aktingumas, o taip pat pareiškė, jog JAV vyriausybė dar nėra gavusi jokių atsaky- mo iš Sov. Sąjungos ir protesto notą dėl Vengrijos vyriausybės ner- tvarkymo.

- JAUDINANTI SCENA įvykusi užvakar Vengrijos parlamente, kai libe- ralų atstovas Sulijok/?/, paėmęs žodį, pasakė aštria kalba, apkalbino vyriausybę nedemokratiškumu. Vengrija, pareiškė jis, dabar tapusi policine valstybe, kurioje viešpatuoja didžiausias teroras ir siaučia šnipai. Nesą likę nei asmenys, nei spaudos, nei susirinkimų laisvių. Parlamento posėdis, kuriame prieš tai buvo priimtas nute- rimas, suteikias vyriausybei teisę leisti dekretus, po kalbos vir- mininko komunisto buvo uždarytas. Ši kalba Budapešto spaudoje vė- kar nebuvo paskelbta. Vieno komunisto pareiškimu, ji buvusi išda- vikiška ir pasakyta užsieniui. Sulijok vakar pareiškė, jog jo ver- tija rudenį numatytuose rinkimuose dalyvaus tik tuo atveju; jei juos prižiūrės tarptautinės įstaigos ir bus atitraukti rusų daly- niai. Hamburgo žiniomis, prez. Tildy paneigęs gandus, jog jis tar- nyboje pasilikti buvęs priverstas rusų ir esančios griežtai saugomas. SWF pranešimu, buv. min. pirm. Nagy gavęs JAV diplomatinę vizą išvy- ko į Ameriką.

- BEVAISIAI PASITARIMAI, kuriuos jau keturios savaitės daranti ka- turų komisija dėl Austrijos taikos sutarties sudarymo Vienoje, vė- kar nutrūkę ir atidėti pirmadieniui. Austrijos Kontr. Tarybos posė- dyje britų ir amerikiečių atstovai apkaltinę rusus nesilaikymu Kontr. Tarybos nuostatų. Sovietų atstovas atsisakęs toliau posėdyje dalyvauti.

- STIPRIOS KOVOS vykstančios Sing-Kiang provincijoje su mongolais, o taip pat šiaurinėje Kinijos dalyje su komunistais. Müncheno pra- nešimu, mongolai gavę naujų pastiprinimų. Kovų centras esančios prie Peitašan miesto. SWF žiniomis, Kinijos komunistų radijas pranešęs, jog esanti sudaryta savaranki mongolų vyriausybė. Maskvos praneši- mu, Tass paskelbęs, jog pranešimas, kad mongolų išiveržimą į Kiniją rėmę sovietų lėktuvai, neatitinkas tiesai ir yra provokatoriškas.